

EAPC - Gestió de la informació: transparència i protecció de dades

La transparència del sector públic de la mà d'entitats privades

07-06-2021

Quin paper tenen les entitats privades en la transparència del sector públic? Com contribueixen les entitats privades a garantir que la ciutadania conegui l'actuació de les administracions públiques? Quins deures concrets de transparència s'imposen a les entitats privades?

D'acord amb el règim de transparència vigent a Catalunya, primerament cal dir que determinades entitats privades que es relacionen amb les administracions públiques, amb independència de quina sigui la forma jurídica de creació o constitució, estan obligades a **subministrar determinada informació d'interès públic a l'Administració pública amb la qual es vinculen**, perquè sigui aquesta Administració qui assumeixi la responsabilitat de posar a disposició de la ciutadania, tant a mode de publicitat activa, com per via del dret d'accés, aquesta informació d'interès públic.

Però, quines són aquestes entitats obligades a subministrar determinada informació d'interès públic a l'Administració pública amb la qual es vinculen? L'article 3.1.d i e de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i l'article 8 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública, distingeixen quatre supòsits de vinculació entre administracions i entitats privades que motiven el deure d'aquestes entitats de subministrar informació a les administracions amb les quals es vinculen:

- L'exercici per part de les entitats privades de **funcions públiques o potestats administratives** titularitat de les administracions públiques, en virtut de l'assignació d'aquestes funcions o potestats per una norma amb rang de llei, pels estatuts o per normes de creació de l'entitat, o per qualsevol altre títol jurídic.
- La prestació en mans privades de **serveis públics titularitat de les administracions públiques**, amb motiu d'haver estat adjudicatàries d'un contracte amb les administracions, o per raó de formes no contractuals de finançament.
- La prestació per les entitats de **serveis d'interès general o universal**, és a dir, en els supòsits en els quals gestionin serveis d'interès econòmic general de caràcter bàsic d'accés a tota la ciutadania i

subjectes a obligacions específiques de servei públic en virtut de criteris d'interès general, amb motiu de complir les condicions exigides per l'ordenament jurídic a aquest efecte –subministrament energètic, d'aigua, serveis postals, de telecomunicacions o de transport. En aquests casos cal una prèvia declaració de l'Administració pública competent a aquest efecte, a la qual corresponen potestats de supervisió i control.

- La percepció per ens privats de **fons públics per funcionar o per desenvolupar les seves activitats**, mitjançant qualsevol forma d'aportació de fons públics sense contraprestació directa, provinents de qualsevol administració pública, i sempre que tinguin caràcter corrent, siguin destinats a finançar despeses de funcionament de la persona receptora i es consignin en el capítol quart del pressupost de despesa de l'Administració concedent.

En tots aquests supòsits, d'acord amb el que disposa l'article 3.2 de la Llei 19/2014, les entitats privades són obligades a trametre a l'Administració amb la qual es relacionen dos tipus d'informacions d'interès. D'una banda, informació referent a les activitats directament relacionades amb l'exercici de funcions públiques, a la gestió de serveis públics, a les activitats que restin dins la supervisió i el control de l'Administració en el cas de serveis d'interès general o universal, o a la percepció de fons públics, segons el cas. De l'altra, addicionalment les entitats privades han d'informar l'Administració amb la qual es vinculen de les retribucions percebudes pels seus càrrecs directius en dos supòsits: (i) quan el volum de negoci de l'entitat vinculat a activitats dutes a terme per compte de les administracions supera el 25% del volum general de l'empresa, i (ii) si l'import de subvencions i ajuts públics que els puguin atorgar és superior a 10.000 euros. A aquests efectes, cal atènyer-se als conceptes de càrrec directiu i de retribucions que concreten, respectivament, els articles 11 i 12 del Decret 8/2021, de 9 de febrer.

El títol jurídic que estableixi el vincle entre l'entitat i l'Administració ha de detallar, en tot cas, quines són les obligacions específiques de subministrament de la informació referent, bé a l'activitat desenvolupada per compte de l'Administració o sota el seu control, o bé als fons públics percebuts, així com incloure explícitament l'obligació de les entitats de comunicar l'import de les retribucions de llurs òrgans de direcció o administració. També el títol jurídic ha de determinar la forma i les condicions del subministrament de la informació, amb indicació del mecanisme per a la tramesa de la informació, el termini perquè la persona física o jurídica faciliti la informació, els mecanismes de control i seguiment del deure de subministrar les informacions i les conseqüències derivades de l'incompliment de les obligacions.

Subsidiàriament, per als casos en què el títol jurídic ometi aquesta concreció, el Decret 8/2021, de 9 de febrer, disposa que la informació s'ha de trametre dins del termini de 10 dies hàbils des de la recepció del requeriment de l'Administració a aquest efecte, mitjançant una declaració responsable de la persona que té la representació legal de l'entitat, a adreçar a l'Administració pública o l'entitat del sector públic amb la qual l'entitat es relaciona o vincula.

Però el règim de transparència vigent a Catalunya disposa que, addicionalment, algunes entitats privades també hagin de publicar, sota la seva pròpia responsabilitat, determinades informacions de rellevància pública. En quins supòsits? Són els establerts en l'article 3.4 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que alhora desenvolupa l'article 9 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, és a dir:

- El cas d'entitats privades que percebin subvencions o ajuts públics d'import superior a 100.000 euros anuals o bé a 5.000 euros anuals si aquests representen, com a mínim, el 40% dels ingressos anuals de l'entitat. A l'efecte del càlcul dels imports percebuts, cal sumar el total de

subvencions o ajuts públics provinents de qualssevol de les administracions públiques subjectes al règim de transparència i reconeguts en el curs d'un exercici econòmic comptable.

En aquests casos, les bases reguladores de les subvencions o ajuts públics –o les resolucions i convenis que concedeixin subvencions o ajuts directes– han d'especificar els mecanismes de control i seguiment del compliment d'aquests deures de publicitat activa, així com les conseqüències derivades del seu incompliment, de conformitat amb l'ordenament jurídic.

- Els **partits polítics** amb seu a Catalunya o l'àmbit d'actuació dels quals compregui Catalunya i que estiguin inscrits en el registre de partits polítics.
- Les **associacions i fundacions vinculades als partits polítics** referits i que constin inscrites en el cens d'associacions i fundacions vinculades a partits polítics del registre d'associacions i fundacions de la Generalitat de Catalunya.
- Les **organitzacions sindicals i empresarials** amb seu a Catalunya o l'àmbit d'actuació de les quals compregui Catalunya i els estatuts de les quals constin dipositats a la base de dades pública existent a aquest efecte.

Quina informació han de publicar aquestes entitats beneficiàries obligades a fer publicitat activa? Amb caràcter general, han de publicar informació relativa a les tres matèries pròpies de gestió administrativa, que són objecte dels articles 13, 14 i 15 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre: contractes, subvencions i convenis. Concretament, l'article 10 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, que concreta els continguts que aquestes entitats han de fer públics:

- a) En matèria de contractació pública, cal difondre la denominació i les dades de contacte de l'òrgan responsable de l'entitat en matèria de contractació, així com la relació i les dades referents als contractes subscrits els darrers cinc anys amb les administracions públiques.
- b) En matèria de convenis, la relació dels subscrits amb les administracions públiques en els darrers cinc anys i la informació relativa al compliment i l'execució dels contractes.
- c) Finalment, en matèria de subvencions, cal fer pública la relació de les subvencions i dels ajuts públics rebuts de les administracions públiques en els darrers cinc anys.

Tanmateix, en el cas concret d'entitats privades amb naturalesa de **fundació o associació declarada d'utilitat pública**, a aquestes obligacions generals de publicitat activa exigibles d'acord amb el règim general de transparència se sumen, a més, les obligacions de transparència a què resten subjectes, d'acord amb el que disposen tant la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública, com l'Ordre JUS/152/2018, de 12 de setembre, per la qual s'estableix el nivell d'aquestes entitats en els instruments de transparència establerts per la Llei 21/2014. Aquestes obligacions addicionals es concreten segons diversos factors, com és la dimensió d'aquestes entitats, l'eventual percepció de fons públics, o el deure d'haver de sotmetre els comptes anuals a auditoria externa o a control financer de la Intervenció General de la Generalitat i de la Sindicatura de Comptes.

En qualsevol cas, les entitats han de publicar la informació exigible per mitjà d'un apartat específic en el seu web corporatiu o en el seu portal de transparència, al qual s'ha de poder accedir des del Portal de Transparència de Catalunya, prèvia comunicació a aquest efecte, si escau, al Departament de Justícia o per via del Departament de la Presidència en el cas d'entitats esportives.

Aquesta informació, que cal mantenir publicada durant un període mínim de cinc anys, ha de ser difosa en el moment en el qual, d'acord amb el que estableix la normativa sectorial, cadascuna de les entitats obligades hagi de presentar els comptes generals corresponents a l'exercici en què se superen els llindars de fons públics percebuts. A aquest efecte, en el cas de subvencions o ajuts públics de caràcter pluriennal, cal entendre que són percebuts en el moment de la concessió, i és necessari donar compliment de les obligacions de transparència respecte de totes les anualitats.

En darrer terme, la informació objecte de publicitat activa s'ha d'oferir en formats electrònics i accessibles, i ha d'utilitzar estàndards oberts que en permetin la reutilització, sempre que resulti tècnicament possible.

Òliver Garcia Muñoz

Subdirector general de Transparència i Grups d'Interès, de la DG de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques, del Dept. de la Presidència